

Lesson 75

Magbaya'in Mangantan Sahaya si Surga'in

Mateo 16,17

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Si lesson dehelluhin dem pagistadite bi dem Kitab Injilin takaleta bi we' luka Isa AlMasi mata a'a mapessek amban dem bettengin. Ga' niya' we' ga'i kata'uhan si Isa pegge' iye te'ed Lapal Tuhanin magbaran manusiya' tu'u si dunya. Hangkan iye mangantanan kēmon si dunyahin – baliyuhin, tahikin, seyitanin, sakihin duk kamateyin. Bisan si Isa tungan, banes me' a'ahin patapit si iye, saguwa' **kulang mekekilale iye, bang sine te'ed iye**. Tapikilde we' nabi iye, saguwa' ga' takilalede we' Tuhanin te'ed mala'i diyalemnen. Ga' tasabutde we' si Isa te'ed Magbaya'in Mangantanan Sahaya si Surga'in pitu amban surga'. Si lesson ellew inin, bang amban kahandak Tuhanin, kitete du iyan we' **danta' duk sahaya Tuhanin la'i te'ed pu si Isa Panuhutanin**. Kitete du iyan we' dembuwa' ellew pakitehanne sahayanen daddali' si tellungan me' tindegnen pag la'i siye magtuhut duk iye diyata' punu.

Na, batsate ne isab amban dem Kitab Injil. Pina'in:

(Lukas 9) ¹⁸ *Dembuwa' ellew sābu si Isa ngampun dendangan, patapit me' tindegnen pi si iye. Manjari tilewne siye, pa'inne, “Ine pa'in me' a'ahin, sine ko' ku?”* ¹⁹ *Nambung siye, pa'inde, “Niya' me' a'a magpa'in we' ka'u ko' si Yahiya magpandi-pandi me' a'ahin. Saguwa' sinduwehin isab magpa'in we' Nabi Iliyas ko' kew. Duk niya' pe isab magpa'in we' ka'u ko' dembuwa' me' nabi masaley ellum balik.”* (Mateo 16) ¹⁵ *“Saguwa' bang ka'am,” pa'in si Isa, “Ine pina'inbin? Sine te' ku?”* ¹⁶ *Nambung si Simon Petros, pa'inne, “Ka'u AlMasihin, tapene' Tuhan magbaya'in. Ka'u Anak Tuhan ma'ellumin.”* ¹⁷ *Pa'in si Isa si iye, “Hāp pe kew, Simon anak Yahiyahin. Pegge' duma'in amban manusiya' pu'unnu ngata'uhanne inin saguwa' pinakata'u inin si ka'u we' Samaku si surga'in.”*

Na, padeheng ne dahu' kite bi duk mikil-mikil kite bi sabab panilew si Isa si me' tindeggen pag la'i siye ga' niya' sawe'de seddili. Nilew si Isa, pa'inne, “Ine pa'in me' a'ahin, sine ko' ku?” Nambung me' tindeggen we' ma'ekkahin magpa'in we' dembuwa' iye me' nabi. Ubus tilewne siye balik, pa'inne, “Saguwa' bang ka'am, ine pa'inbi? Sine te' ku?” Dembuwa' me' tindeggen, si Simon Petros nambung, pa'inne “**Ka'u AlMasihin, tapene' Tuhan magbaya'in. Ka'u Anak Tuhan ma'ellumin!**”

Bugtu' panilew si Isa si me' tindeggen panilew importante, bu kēmon kite bi subey sambungante bi panilew inin! Ka'am mapakale ellew inin, ara'-ara'bi, sine si Isa? Ine tapikilbin sabab iye? Pa'inbi we' dembuwa' hadja iye me' nabi? Atawa patuhut ke ka'am pu si Petros magpa'in we' si Isa “AlMasihin, Anak Tuhan Ma'ellumin”? **Ine tapikilbin, sine si Isa?** Kahagad ke ka'am we' si Isa AlMasihin – Manimbul pananggung we' Tuhan ewwalley, ellew pagduse kapapu'anten bi Apu' Adam duk Sitti Hawahin? Kahagad ke ka'am we' si Isa “Anak Tuhan Ma'ellumin” – Lapal mapitu amban surga'in?

Kata'uhannu hep we' sampay ellew inin **ekka a'a masuwey we' si Isa duma'in Anak Tuhanin**, pegge' tapikilde hāti gellal inin we' maganda Tuhanin ubus bu niya' anakne! Saguwa' duma'in iyan hātinen! Tuhanin Niyawa du duk ga'i iye anakan kuwe' a'ahin tege anak, **saguwa' masi pe si Isa inēnan Anakne we' Tuhanin**. Bakas ta'upamate bi ne sa inin: si lahat sinduwe bang a'ahin inanakan la'i, bang petekka pa'inde “anak lahat miya'an iye”, bu pasti' du we' ga'i du maganda lahatin duk tege anak. Sa inin du isab, bang lumengngan ku hap lahat seddili, kaw pa'in me' a'ahin we' “anak Pilipinas” ku, saguwa' duma'in hātinen we' Pilipinas samakun! Hātinen hadja we' amban Pilipinas ku, iye lahatku tagna'in.

Sa miya'an du isab Isa AlMasi, iye inanakan we' budjangin. Ga' pe iye inanakan, andang ne iye la'i si surga'. Iye “*Kalimat Allah*” duk “*Ruh Allah*” – hātinen Lapal Tuhanin duk Niyawa Tuhanin te'ed. Luwal du si Isa mapatut inēnan Anak Tuhan Mabalakatanin pegge' iye du Lapal magdembuwa' duk Tuhanin tagna' ewwalley. Inin **kata'u hadje te'ed bu tinapukan**, bu kata'u tinapukan inin **asal bennal te'ed!** Pinapitu si dunya we' Tuhanin Anaknen duma'in hadja supaya kite bi tatimbulne amban duseten bi, saguwa' supaya tapakitehanne isab kite bi bang sa'ingge te'ed iye. Pinakitehan we' si Isa tu'u si dunya addat Tuhanin. Sine-sine ngite Anaknen kata'uhanne bang sa'ingge Samanen. Sine-sine ngite si Isa kata'uhanne bang sa'ingge Tuhanin. Inēnan si Isa Anak Tuhanin pegge' **pitu iye amban Tuhan**, pegge' **kuwe' Tuhanin iye**, duk pegge' **iye te'ed Lapal Tuhanin duk Niyawa Tuhanin**. Me' bagayku, kahagad kite duk ga'i, masi inin bennal: **si Isa Anak Tuhan Ma'ellumin!**

Na, kuwe'itu pala'us ne kite bi matsa amban dem Kitab Injil sinulat we' Mateo duk pakale kite bi si me' mapalabey pag ubus si Petros

magpa'in we' si Isa AlMasihin, Anak Tuhan Ma'ellumin. Sinulat la'i, pa'inne:

*(Mateo 16) ²¹ Manjari puwas miya'an, **nagna' pahāti si Isa si me' tindeggen we' iye kahandak Tuhanin, subey iye hap pī si Awrusalam duk ekka kabinasahan sandalanne amban me' kabahi'anin duk me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin. Ubus pinapatey du iye duk ellum du iye balik katellum bahanginen.** ²² Bino'o si Isa we' si Petros patala-tala bu inamāhan iye we' ne, pa'inne, “Karayaw ga'i pa'atag Tuhanin, Tuwan. Ga'i iyan umantag si ka'u.” ²³ Saguwa' paharap si Isa duk pa'inne pu si Petros, “Tahala' kew amban aku, Seyitan. Iyu' kew nassat aku si kala'atan, pegge' pikilannun pikilan amban manusiya' hadja duma'in amban Tuhan.”*

Bakas takalebi ke bang ine pina'in si Isa si me' tindeggen? Akahanne siye we' subey iye pī hap Awrusalam duk ekka kabinasahan sandalanne amban me' kabahi'anin, me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin, duk we' subey iye pinapatey duk ellum iye balik katellum bahanginen. Sa miya'an pinamahalayak we' si Isa we' matey iye bu'us laha'nen bayed utang duseten bi.

Ngatu si Isa bisan iye siniggew we' me' nakura' me' Yahudi mala'atin, bininasa we' de duk pinapatey we' de – bu iye tege kēmon balakat duk kapatutin. Saguwa' **ga'i ngatu si Petros.** Iye jānnen hangkan pa'in si Petros pu si Isa, “*Karayaw ga'i pa'atag Tuhanin, Tuwan. Ga'i iyan umantag si ka'u.*” Saguwa' kata'uhan si Isa we' hangkan iye pitu si dunya supaya bu'usanne laha'nen manjari kurban muwasan duse. Hangkan pa'inne pu si Petros, “*Tahala' kew amban aku, Seyitan. Iyu' kew nassat aku si kala'atan, pegge' pikilannun pikilan amban manusiya' hadja duma'in amban Tuhan!*”

Kata'uhan si Isa bang we'ey iye pitu si dunya. Pitu iye supaya tapangurungne umulnen duk bu'us laha'nen ganti' madusehanin, sa pina'al we' me' kanabihan masaley. Pitu si Isa supaya umbaga'an bili-bili hininang kurbanin, tuman du we' ne. Ah me' bagayku mapakalehin, bang da bayu' hadja ta'essebba amban lesson ellew inin, subey ne inin: **Isa AlMasi pitu si dunya matey manjari kurban muwasan duse – dusekun duk dusenun!** Bang amban kahandak Tuhanin, bang palabey bang piye lesson dembuli amban inin, kitete du we' me' pina'al we' si Isa sabab kamateyenen tuman te'ed si Awrusalam. Me' bagayku, bisan niya' a'a magmahalayak seddili ga'i magtewwa' duk me' pina'al we' si Isa, Panuhutanin duk me' kanabihan masaley, masi du ga'i pinda mabennalin sabab kamatey si Isa duk ka'ellumne balikin. **Tuhanin du dihananne manganda'ak AlMasihin we' subey iye matey diyata' olom,** duk ga' niya' makajari ngaganti'an panganda'akan Tuhanin! **Amban kabaya'an**

si Isa du we' iye manjari kurban tamanan ma'importantehin. Ngatu iye hinang sa miya'an pegge' malasa iye si ka'u duk si aku duk ga'i iye mabaya' we' magmula kite bi.

Na, kuwe'itu payamante bi bang ine mapalabeyin de simana puwas si Isa magaka si me' tindegnen we' sōnganne umulnen la'i si Awrusalam. Pina'in dem Kitab:

(Mateo 17) ¹ *Manjari ennem bahangi puwas miya'an, bino'o we' si Isa si Petros, si Yakub, duk si Yahiya pī diyata' punu langkew, siye-siye hadja. ² Sābude mala'ihin, pinda te'ed bantuk si Isahin si pagmatahande. Luwenen sahaya kuwe' mata ellewin duk semmeknen makasilew hawal pote'nen.*

(Lukas 9) ³⁰ *Manjari bessuwang niya' duwe lella magbissā duk si Isa. Siye inin disi eymulla Musa duk eymulla Iliyas. ³¹ Pabagala siye la'i duk sahaya du isab kēmon puhu'den. Magbissā siye sabab sōng kamatey si Isahin la'i si puweblo Awrusalam sa panganggara' Tuhan iyehin. (Mateo 17) ⁴ Sābude magbissāhin, pa'in si Petros pu si Isa, “Tuwan, hāp te'ed pegge' tiya' kami tu'u. Bang kew mabaya', ngahinang ku tu'u tellu payad. Dambuwa' si ka'u, dambuwa' pu si Musa, duk dambuwa' pu Nabi Iliyas.” ⁵ Manjari sasang missā pe si Petros, niya' inalak danta' paguwa' si atagde duk kalandungan siye duk niya' suwala amban inalakin magpa'in, “Inin Anakku kalasahanku te'ed. Kasulutan ku te'ed si iye. Pakalehun bi iye.” ⁶ Pag kale me' tindegnen suwala miya'an, kadahitan siye manamal duk magtawus siye pakusu diyata' bulak. ⁷ Saguwa' pī si Isa si me' tindegnen duk inantan siye we' ne, pa'inne, “Nengge ka'am duk da'a ka'am tinalew.” ⁸ Pag tongasde, ga' niya' seddili kitede luwal sa' si Isa. ⁹ Manjari sasangde padurul amban diyata' punu, sinessa'an siye we' si Isa, pa'inne, “Da'a ka'am magaka-aka sabab bakas takitebi diyata' punu inin, samanta'an aku, Anak Manusiya'in, ga'i pe ku ellow balik amban kamatey kun.”*

Tasabutbi ke bang ine mapalabey diyata' punu malangkew miya'an? Meke'ulali' du duk hāp! Tabatsate we' pinda bayhu' si Isahin – luwenen sahaya kuwe' mata ellew duk semmeknen makasilew hawal pote'nen. Danta' duk sahaya makasilew mapaguwa' amban Tuhanin duk mapaliput si kursine mala'i si surga'in, kuwe'itu paguwa' isab amban si Isa! Sahaya makapenno' Bilik Masutsi dem Luma' Tolda Pagharapan duk Tuhanin masa Nabi Musa duk me' a'a Isra'elin la'i si lahat toho' manamal – sahaya miya'an la'i pu si Isa, bisan ga'i takite we' a'a. Saguwa' daddali' hadja pinakitehan we' Tuhanin si me' tindeg si Isa tellunganin sahayane makatalew tinapukan dem baran si Isahin! Bu pinasumbaya' isab pinapī we' Tuhanin amban surga' duwe nabi, si Musa duk Iliyas duk magbissā

siye duk si Isa sabab kamateyne si Awrusalamin. Tabatsate isab we' niya' inalak danta' paguwa' si atagde duk takale suwala Tuhan Mabalakatanin amban diyalem inalakin, magpa'in, **“Inin Anakku kalasahanku te'ed. Kasulutan ku te'ed si iye. Pakalehun bi iye!”**

Ine jānnen hangkan kēmon inin palabey? Ine jānnen hangkan hininang we' Tuhanin kēmon me' hinangan mahāp manamalin si harapan si Petros, Yahiya duk si Yakub? Inin jānnen. Mabaya' Tuhanin ngurung pureba si me' tellungan manaksi' inin we' bennal te'ed si Isa Anak Tuhan salama-lama amban surga', duk we' kēmon subey pakale si iye! Inin isab minahalayak dem Kitabin, pa'inne:

*“Sine-sine ga'i mahadje **Anak Tuhanin**, ga'i du isab pahadjene **Samaku Tuhanin, iye mamapitu akuhin.**”* (Yahiya 5:23) *“Masa awwalley Tuhanin daran magpasampay bissānen pitu si me' kapapu'anten bi me' Yahudihin duk magseddili-seddili pamasampayne bissāne si siyehin. Me' **kanabihanin** magpalata' bissānen. Saguwa' si me' ellew kuwe'itu inin, magpalata' bissānen si kite bi **Anaknen**. Iye mamapanjari alamin amban panganda'akan Tuhanin duk iye hep tapene' we' Tuhanin pangurunganne kēmon-kēmonin. **La'i si iye takite sahaya Tuhanin duk lekkup te'ed iye neppu Tuhanin.** Iye mangantanan alam inin we' bissāne mabalakatanin. Duk pag ubus hinangnen supaya ta'ampun duse manusiya'in, manjari hap pī iye si surga' duk ningkolo' iye si kanawanan Tuhan Tamanan Mabalakatanin.”* (Hibrani 1:1-3)

Ka'am me' mapakale ellew inin, ine tapikilbin sabab si Isa? Ine pina'inbin sabab iye? Kahagad ke ka'am we' si Isa Mangantanan Sahayahin mapitu amban surga'in? Atawa tapikilbi kuwe' me' a'a ma'ekka matu'u si dunyahin we' nabi hadja iye? Pakale pe kite bi si me' sinulat me' a'a kawakilan we' si Isahin, si Petros duk Yahiya. Sinulat we' de dem Kitab Masutshin bang piyen tahun puwas takitede sahaya Tuhanin ninag amban diyalem si Isa la'i diyata' punu.

Nulat si Petros, pa'inne:

*“Duma'in kissa hininang-hinang hadja inaka kami si ka'amin pangaka kami sabab balakat Isa Almasi, Panuhutanten bi duk sabab pabalikne mapituhin. **Saguwa' asal takite kami duk me' mata kamihin sahayanen.** Asal la'i te'ed kami sakali' iye pinahadje duk pinakitehan sahayanen we' Samane Tuhanin. Niya' hep suwala amban Tuhan magpa'in, **'Inin Anakku kalasahanku manamal, kasulutan ku te'ed si iye.'** Asal takale kami suwala inin missā amban surga' sābu kami la'i nuhutan Isa Almasi diyata' punu pamahadjehan Tuhan Anaknen.”* (2 Petros 1:16-18)

Nulat Yahiya, pa'inne:

“Sulatante ka'am sabab Isa Almasi, iye Lapal mangurung umulin. Tagna' awwalley pe te'ed andang ne iye. Takale kami iye missā duk takite kami iye duk me' mata kami inin. Awe', takite kami iye duk ta'antan kami duk me' tangan kami inin. Pinakitehan iye si bantuk manusiya'. Asal takite kami iye ... Kēmon lasa duk bennal la'i si iye. Takite kami balakatnen duk sahayanen, duk balakatne duk sahayane inin talep si iye pegge' iye Anak Tuhan dambuwa'-buwa'in.” (1 Yahiya 1:1,2; Yahiya 1:14)

Duk nampal tuggu si Kitab Injil sinulat we' Yahiya, pa'inne,

“Ekka pe me' hinangan maka'ulali' seddili tahinang si Isa si pagmatahan me' tindegnen, ga' tasulat na'an si kitab inin. Saguwa' me' sinulat matu'u inin, sinulat supaya du kahagadbi we' si Isa asal Almasihin ne, Anak Tuhanin, duk supaya ka'urungan ka'am umul salama-lama sabab sandelbi si iyehin.” (Yahiya 20:30,31)

Hunit ke inin tasabutbi kēmon? Mabaya' Tuhanin ngurungan ka'am kata'u si mabennal mahāp inin. Pina'in dem Kitab:

A'ahin bang ga' la'i si iye Niyawa Tuhanin, ga'i tayima'ne usihat amban Niyawa Tuhanin. Ga'i tahātine usihat miya'an. Bang si iye, ga' miya'an niya' gunane pegge' subey dahu' Niyawa Tuhanin la'i si a'a miya'an meke tahātine.... Saguwa' bang si me' a'a asal basag ne sandelde si Tuhanin, lalem du isab panolo'ku si siyehin. Saguwa' kata'u ginunakun duma'in kuwe' kata'u si babew dunya inin duk duma'in kuwe' kata'u me' taga kapatut magbaya' si dunya inin. Magtamanan du kapatutden. Me' usihatku miya'an sabab me' gara' Tuhan mangga' kinata'uhan manusiya'in. Ga' pe dunya inin pinapanjari, tapikil ne we' Tuhanin bang sa'ingge ne duk kite bi tapī si surga'. Saguwa' me' magbaya' tu'u si dnyahin, ga' tahātide pikilan Tuhanin pegge' bang tahātide inin, ga' si' miya'an da'akde ilansang diyata' olom Isa Almasi, mabalakatan magbaya'in. (1 Korinto 2:14,6-8)

Karayaw pinapasti' si ka'am we' Tuhanin me' bakas takaletē bi ellew inin...

Taman lesson balik mikil-mikil ko' ka'am sabab me' pina'in we' Tuhan Mabalakatanin sabab si Isa Panuhutanin, la'i diyata' punu, pa'inne,

“Inin Anakku kalasahanku te'ed. Kasulutan ku te'ed si iye. Pakalehun bi iye!” (Mateo 17:5)

Wassalam